

Prezentarea sistemului de asigurare la accidente de muncă și boli profesionale

Asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale face parte din sistemul de asigurări sociale din România, este garantată de stat și este dedicată riscurilor specifice, respectiv accidentelor de muncă și bolilor profesionale.

Casa Națională de Pensii Publice prin Direcția Generală Accidente de Muncă și Boli Profesionale este asigurătorul în domeniul asigurării la accidente de muncă și boli profesionale care gestionează, coordonează și controlează întreaga activitate de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale și care acordă prestații în bani și plătește serviciile medicale pentru cazurile de accidente de muncă și boli profesionale confirmate.

Sistemul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale ar trebui să funcționeze cu un număr de 123 de persoane, dar în prezent funcționează cu un număr de 97 de persoane, dintre care 29 la nivel central în cadrul direcției generale și 68 la nivel teritorial. Astfel, majoritatea județelor derulează activitățile sistemului menționat cu câte o persoană.

Serviciile și prestațiile reglementate de Legea nr. 346/2002 republicată, privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, cu modificările și completările ulterioare, sunt:

1. Dispozitive medicale în vederea corectării și recuperării deficiențelor organice, funcționale sau fizice;
2. Bilete de tratament/cure balneoclimaterice;
3. Asistență medicală de urgență la locul accidentului, în mijloacele de transport specializate și în unitățile spitalicești;
4. Tratament medical ambulatoriu, analize medicale și medicamente, prescrise de medic;
5. Servicii medicale în spitale sau în clinici specializate pentru boli profesionale;
6. Tratament de recuperare a capacității de muncă în unități de specialitate;
7. Servicii de chirurgie reparatorie;
8. Investigații de specialitate și analize de laborator, necesare în vederea stabilirii caracterului de profesionalitate al bolilor;
9. Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă;
10. Indemnizație pentru reducerea timpului de muncă;
11. Indemnizație pentru trecerea temporară în alt loc de muncă;
12. Indemnizația pe durata cursurilor de calificare și reconversie profesională;
13. Costul cursurilor de calificare sau reconversie profesională;
14. Compensație pentru atingerea integrității;
15. Despăgubirea în caz de deces;
16. Rambursarea transportului de urgență, în cazuri temeinic justificate, când salvarea victimei impune utilizarea altor mijloace decât cele uzuale;
17. Rambursarea cheltuielilor pentru achiziționarea dispozitivelor medicale implantabile prin intervenție chirurgicală;
18. Rambursarea cheltuielilor pentru transportul necesar pentru repatriere în cazul unei persoane asigurate;

19. Rambursarea cheltuielilor pentru confecționarea ochelarilor, în situația în care acestea sunt necesare sau au fost deteriorate ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale;
20. Rambursarea cheltuielilor pentru confecționarea protezelor oculare, în situația în care acestea sunt necesare sau au fost deteriorate ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale;
21. Rambursarea cheltuielilor pentru achiziționarea aparatelor acustice, în situația în care acestea sunt necesare sau au fost deteriorate ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale;
22. Rambursarea cheltuielilor privind reabilitarea medicală și recuperarea capacității de muncă;
23. Rambursare prestații în natură (servicii medicale) acordate de instituțiile statelor membre ale UE/SEE și Elveția lucrătorilor români detașați care au suferit un accident de muncă pe teritoriul acestor state;
24. Pensie de invaliditate ca urmare a unui accident de muncă sau boală profesională.

Toate aceste prestații și servicii se acordă:

- fără îndeplinirea unui stagiul de cotizare;
- oricărui asigurat care suferă un accident de muncă sau contactează o boală profesională, definite conform legii.

- Direcția Generală Accidente de Muncă și Boli Profesionale prin casele teritoriale de pensii încheie contracte cu clinicile/secțiile/cabinetele de medicina muncii aflate în structura spitalelor în vederea investigării, diagnosticării și acordării de prestații medicale bolilor profesionale;
- Din bugetul sistemului de asigurare la accidente de muncă și boli profesionale sunt finanțate clinicile/secțiile/cabinetele de medicina muncii aflate în structura spitalelor în vederea investigării, diagnosticării și acordării prestațiilor medicale pentru bolile profesionale;
- Domeniul de asigurarea la accidente de muncă și boli profesionale este parte componentă a PNRR.

Prevenirea o componentă dinamică

O altă activitate importantă a sistemului de asigurare la accidente de muncă și boli profesionale o reprezintă activitatea de prevenire care este componenta dinamică a sistemului de asigurare la accidente de muncă și boli profesionale și acționează asupra cauzelor producerii accidentelor de muncă sau bolilor profesionale în sensul eliminării sau diminuării riscurilor de accidentare sau îmbolnăvire.

Casa Națională de Pensii Publice derulează activitatea de prevenire prin intermediul caselor teritoriale de pensii, respectiv personalul specializat aflat în structura compartimentelor de accidente de muncă și boli profesionale. În acest sens, asiguratorul sprijină angajatorii în activitatea de prevenire a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale.

Totodată, Direcția Generală Accidente de Muncă și Boli Profesionale elaborează, coordonează și implementează Programul Național de Prevenire.

Prin activitatea de prevenire asiguratorul vine în sprijinul angajatorilor, cu preponderență către întreprinderile mici și mijlocii, cu măsuri de prevenire și sesiuni de informare în vederea conștientizării riscurilor de la locurile de muncă și implicit reducerea numărului de accidente.

Relația cu statele membre ale UE/SEE/Elveția

- Direcția Generală Accidente de Muncă și Boli Profesionale din cadrul Casei Naționale de Pensii Publice aplică în relația cu statele membre ale UE/SEE/Elveția, Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și Regulamentul (CE) nr. 987/2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004;
- Direcția Generală Accidente de Muncă și Boli Profesionale îndeplinește rolul de organism de legătură pentru acordarea prestațiilor în caz de accident de muncă/boală profesională în aplicarea Regulamentelor Europene nr. 883/2004 și nr. 987/2009;
- Direcția Generală Accidente de Muncă și Boli Profesionale aplică întocmai prevederile art. 36 alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, în sensul că persoana care a suferit un accident de muncă sau a contractat o boală profesională și care își are reședința sau dreptul de ședere într-un alt stat membru decât statul membru competent beneficiază de prestații în natură speciale în cadrul regimului care acoperă accidentele de muncă și bolile profesionale acordate, în numele instituției competente, de instituția de la locul de reședință sau de ședere, în conformitate cu legislația pe care o aplică, ca și cum aceasta ar fi fost asigurată în temeiul respectivei legislații;
- Direcția Generală Accidente de Muncă și Boli Profesionale a întreprins și întreprinde permanent demersuri de eficientizare a colaborării cu instituțiile de asigurare la accidente de muncă și boli profesionale din statele membre ale UE/SEE/Elveția;
- În aplicarea Regulamentelor Europene nr. 883/2004 și nr. 987/2009, Direcția Generală Accidente de Muncă și Boli Profesionale a încheiat cu state membre ale UE, Acorduri și înțelegeri bilaterale, respectiv protocoale de colaborare, în vederea acordării drepturilor lucrătorilor români care au suferit accidente de muncă în alte state membre;
- Direcția Generală Accidente de Muncă și Boli Profesionale este membru al Comisiei de Audit din cadrul Comisiei Administrative Bruxelles;
- Din anul 2019, Casa Națională de Pensii Publice este punct de acces pentru sistemul informatic EESSI (Electronic Exchange of Social Security Information) prin care se realizează schimbul, accesarea și prelucrarea datelor necesare pentru aplicarea Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială;
- Sistemul de asigurare la accidente de muncă și boli profesionale gestionează în EESSI prin aplicația JINA un număr de 26 de procese de lucru (BUC-uri) cărora le corespund 74 de documente electronice structurate (SED-uri), cele mai multe documente electronice dintre toate sistemele de securitate socială din țările UE/SEE sau Elveția în cadrul

EESSI. Până la această dată schimbul electronic de informații de securitate socială în domeniul accidente de muncă și boli profesionale s-a realizat în special cu instituții din Germania, Franța, Austria, Luxemburg, Belgia, Finlanda, Italia, Spania, Elveția;

- Direcția Generală Accidente de Muncă și Boli Profesionale este înregistrată în baza de date a Comisiei Europene (IR), în sistemul EESSI, cu domeniul accidente de muncă și boli profesionale care cuprinde instituțiile de securitate socială din statele membre ale UE/SEE/Elveția;

- Direcția Generală Accidente de Muncă și Boli Profesionale, din 2008, este membru cu drepturi depline al Forumului European al Asigurării împotriva Accidentelor de Muncă și Bolilor Profesionale.

Relația cu Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord

În relația cu Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, se aplică Acordul Comercial și de Cooperare între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, pe de altă parte.

Relația cu statele cu care România a semnat Acorduri bilaterale în domeniul securității sociale

Direcția Generală Accidente de Muncă și Boli Profesionale este desemnat organism de legătură pentru aplicarea acordurilor bilaterale în domeniul securității sociale și Aranjamentelor Administrative semnate de România cu state non-UE și ratificate de Parlamentul României.

În relația cu alte state, România a semnat Acorduri bilaterale în domeniul securității sociale și care includ prevederi din domeniul accidente de muncă și boli profesionale. Aceste state sunt:

- Republica Albania;
- Republica Macedonia de Nord;
- Republica Moldova;
- Muntenegru;
- Republica Serbia;
- Quebec;
- Republica Turcia.

Andreea-Ioana KEHAIYAN
Director general

Daniela CHIRVASIU
Director general adjunct